Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardihge
Agroketens en Voedselkwaliteit

[redacted]

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

TER BESLISSING
Datum
8 december 2022

Kenmerk
DGA-PAV / 22572056

BHM: 22574878

Kopie aan

Bijlage(n)
5

nota

nota start nahang Bgm

Parafenroute

[redacted]

Mede namens staatssecretaris van IenW

Aanleiding

- Op 10 november 2022 heeft u het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit gebruik meststoffen (hierna: Bgm) voor een spoedadvies toegestuurd aan de Raad van State. Het ontwerpbesluit Bgm betreft het invoeren van drie maatregelen uit het zevende Nederlandse actieprogramma betreffende de Nitraatrichtlijn (2022-2025) (hierna: 7e AP).
- Op 8 december 2022 is het advies van de Afdeling ontvangen (dictum B) met het advies om de nota van toelichting op twee punten aan te passen:
  - ingaan op de verhouding tussen de maatregelen en de derogatiebeschikking van de Europese Commissie; en het
  - nader duiden van de afweging die ten grondslag heeft gelegen aan de keuze voor deze maatregel in relatie op de (bedrijfseconomische) gevolgen voor bedrijven die door deze maatregel worden geraakt.
- Aan het advies is opvolging gegeven in het nader rapport (reactie op advies Raad van State) en de nota van toelichting is hierop aangepast.
- Hierbij treft u stukken aan voor de start van het proces dat nodig is voor publicatie in het Staatsblad en het starten van de nahangperiode van vier weken bij de Tweede en Eerste Kamer.
- Voor een zo spoedig mogelijke publicatie moeten de getekende stukken (door u en de staatssecretaris van IenW) uiterlijk 19 december om 12.00 bij het Kabinet van de Koning zijn. De ondertekening bij IenW gebeurt parallel aan deze routing.

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardihge
Agroketens en Voedselkwaliteit

Kenmerk
DGA-PAV / 22572056

Geadviseerd besluit

1. Akkoord te gaan met de bijgevoegde stukken.
2. De volgende stukken te ondertekenen:
   - Verklaring van contraseign;
   - Nader rapport; en
   - De beide nahangbrieven aan Eerste en Tweede Kamer.

Kernpunten

- De drie maatregelen die met het ontwerpbesluit worden geregeld zijn:
  - Verruiming van de uitrijdperiode van vaste strorijke mest op gras- en bouwland gelegen op zand- en lössgronden van 31 januari naar 1 januari;
  - Verkorting van de uitrijdperiode van drijfmest of vloeibaar zuiveringsslib op bouwland door de eerste uitrijdatum te verschuiven van 15 februari naar 15 maart, tenzij er een gewas wordt geteeld dat als vroege teelt is aangemerkt; en de
  - Verplichte (vierjaarlijkse) gewasrotatie met rustgewassen op landbouwgrond gelegen op zand- en lössgronden (1:4 rotatie), waarbij de start van de eerste periode van vier jaar op 1 januari 2023 ligt.
- De beoogde inwerkingtredingsdatum van de maatregelen uit het 7e AP is 1 januari 2023. Eerder bent u geïnformeerd dat deze datum voor de drie maatregelen in dit ontwerpbesluit niet meer haalbaar was. Op dat moment is voorzien in een bepaling voor terugwerkende kracht voor de verruiming van de uitrijdperiode van vaste strorijke mest naar 1 januari en de 1:4 rotatie met rustgewassen.
- Voor de uitrijdatum van drijfmest is de uiterste datum van inwerkingtreding 14 februari. Dit vereist snelle publicatie.
- Snelle publicatie is ook noodzakelijk om aan de Europese Commissie te laten zien dat, ondanks dat publicatie vóór 1 januari niet wordt gehaald, er wel degelijk stappen worden gezet om zo snel mogelijk te komen tot invoering van een aantal maatregelen in het 7e AP en hiermee het risico op een eventuele infractieprocedure te verkleinen.
- In dit kader heeft u onlangs besloten de uitwerking van de maatregel ter stimulering van vanggewassen (7e AP) te betrekken bij de uitwerking van de NV gebieden om ongewenste stapeling te voorkomen. Daarom zal een maatregel ter stimulering van vanggewassen later in werking treden dan opgenomen in het 7e AP.
- De Afdeling advisering van de Raad van State adviseert om in de toelichting minimaal in te gaan op de afweging om, ondanks de nadelige bedrijfseconomische effecten van de 1:4 rotatie met rustgewassen, toch te besluiten de maatregel in te voeren.
- In navolging van het advies van de Raad van State is in de aangepaste nota van toelichting van dit besluit hierover een passage opgenomen. De verbetering van de waterkwaliteit is op zand- en lössgrond niet mogelijk zonder deze maatregel, eerdere maatregelen hebben onvoldoende effect gesorteerd. De hoop is dat deze maatregel (die nog min of meer aansluit bij de bedrijfsvoering van veel akkerbouwers) voorkomt dat in een volgend actieplan zwaardere maatregelen nodig zijn als een 1:3 of een 1:2 rotatie.

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardihge
Agroketens en Voedselkwaliteit

Kenmerk
DGA-PAV / 22572056

- Voor toekomstige regelgeving is het daarom van belang voldoende aandacht te besteden aan een kwantificering van de effecten. Voor de aanwijzing van de NV-gebieden en de provinciale gebiedsplannen is in lijn met motie Grinwis al voorzien in een economische en ecologische impactanalyse van de derogatiebeschikking.

Toelichting

Verdere procedure

- Na de ondertekening van het nader rapport en de verklaring van contraseign wordt het nader rapport met het ontwerpbesluit ter ondertekening aan de Koning aangeboden.
- Door de door u getekende verklaring van contraseign kan direct na ondertekening van het besluit door de Koning, het besluit vervolgens in het Staatsblad worden geplaatst.
- Op een later moment zal het besluit alsnog aan u worden voorgelegd voor een zogeheten natte handtekening.
- Gelijktijdig worden de vastgestelde algemene maatregel van bestuur en de nota van toelichting voor de nahang toegezonden aan beide Kamers der Staten-Generaal. Voor de nahang staat een termijn van 30 dagen, waarvan driekwart buiten het reces moet plaatsvinden. Het reces eindigt op 16 januari 2023 voor beide Kamers.
- De inwerkingtredingsbepaling in het wijzigingsbesluit regelt dat inwerkingtreding plaatsvindt bij koninklijk besluit en dat inwerkingtreding van (onderdelen van) het wijzigingsbesluit kan plaatsvinden met terugwerkende kracht. Terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2023 zal nodig zijn voor de verruiming van de uitrijdperiode van vaste strorijke mest naar 1 januari en de 1:4 rotatie-maatregel.
- Het inwerkingtredingsbesluit zal separaat ter ondertekening aan u worden voorgelegd tegen het einde van de nahangperiode.